

ZIJ GINGEN TER RUST.

Zij gingen ter rust! Al die teeder beminde
Verdwenen van de aard, en ik bleef hier alleen;
En vader en moeder, en zusters en vrienden,
God riep hen, — hun stof wordt bedekt door dees' steen.

Zij gingen ter rust! en de snaar is gebroken,
Die 't hart eens verbond met den zaligsten band,
Toch ben ik niet gansch van hun liefde verstoken,
Want liefde bloeit immers in 't zalige land.

Zij gingen ter rust! en mijn peinen in de uren
Van rust, kost hartbrekend mij menige traan,
Maar altoos zal immers die droefheid niet duren,
Van boven ook staren mijn zaalgen mij aan.

Zij gingen ter rust! maar het weêrzien zal komen,
En tred ik nu eenzaam en treurig daar heen,
Al moesten mijn tranen als beken hier stroomen,
Ik weet, in den hemel is rouw nog geweent.

Zij gingen ter rust! ja, zij zijn reeds daâr boven,
En maakte hun bijzijn mij 't leven zoo zoet,
Hun dood doet mij vaster in Christus gelooven:
»Zij leven den Vader! Wat God doet is goed.»

Zij gingen ter rust! en hun dood zal mij leeren,
Om 't hart te verbinden aan God, mijnen Heer;
Ik zal dan in droefheid zijn liefde alleen eeren,
Zoo zie ik voor eeuwig mijn dierbaren weêr.

Naar het Engelsch.

ANNA.

VOOR DEN ONDERWIJZER.

OCTOBER. — DERDE WEEK.

Eliza en de Sunamitische. 2 Kon. 4: 8—37.

Eliza, eerst de knecht (2 Kon. 3: 11c), daarna de opvolger van Elia, (2 Kon. 2: 9—15) had al dadelijk nadat deze ten hemel was opgenomen, door wonderen die hij verrichtte (2 Kon. 2: 14, 19—25; 3: 16, enz.; 4: 1—7), bewezen dat hij door God zelven tot profeet was aangesteld. Hij reisde, zoo als zijn voorganger, van de eene plaats naar de andere en bezocht de profetenscholen.

Op deze reizen, vooral van Karmel naar Samaria (2 Kon. 2: 25), werd hij in Sunem (eene stad in Issaschars erfdeel), digt bij Jizreel en de heerlijke korenakkers, die zich aan den voet van den berg Karmel uitstrekten), opgemerkt door eene rijke vrouw (vs. 8 »grootte vrouw»), die waarschijnlijk van zijne wonderen gehoord had.

Welwillend sloeg zij haren man voor hem eene kleine kamer te maken, z66 ingerigt dat hij naar welgevallen in- en uitgaan, en daar in stille afzondering zich ophouden kon. Deze vrouw maakte eene treffende uitzondering op de groote menigte des volks in die streek, dat afgodisch was en dus weinig genegen om een profeet van Jehova vriendelijk te ontvangen. (De reden harer vriendelijkheid zie vs. 9). God draagt zorgt voor zijne knechten: Elia — de raven, de weduwe te Zarfath. (Vriendelijkheid aan hen om Zij- nentwille bewezen, verliest haar loon niet, Matth. 10: 40—42; 25: 40).

Vs. 11—17. Ter belooning van hare goedwilligheid gaf God haar den grootsten aardseken zegen dien zij kon verlangen. Gelukkig en tevreden in elk ander opzigt (vs. 13), had zij geen kind, en dit ongetwijfeld smarte haar somtijds. (Veel kinderen te bezitten werd als een zegen van God in

Israel beschouwd, gemis daarvan als eene oneer zelfs — Hanna, 1 Sam. 1: 24, 8, 11). De reden van deze smart wordt weggenomen. Eliza belooft en God geeft haar een zoon. Welk eene vreugde in dat eertijds zoo stille gezin! Een kind van God ontvangen! — Voorzeker zullen zijne ouders en de profeet hem dikwerf hebben verhaald van God en den hemel en hem hebben onderwezen in den weg ter zaligheid.

Vs. 18—24. Niet vele jaren daarna werd die vreugde veranderd in droefheid. Op zekeren dag ging hij in den vroege morgen blijde naar zijn vader op een der velden waar de maaijers bezig waren. De zon scheen helder; het kind was vrolijk, en zeker zagen allen, ook de vader hem daar met blijdschap. Maar, o hoe onzeker zijn onze grootste genoegen! Niet lang was het kind op den akker geweest, of daar trof hem een zonnesteek, die hem geweldige hoofdpijn veroorzaakte en hem in elkaar deed zijgen. Een der arbeiders werd gelast hem naar zijne moeder te brengen (Waar is het kind in nood en smart beter dan bij de moeder? — Wijzen op de liefde en teedere zorg van, en de verplichting van het kind aan de moeder!). Deze nam hem op hare knien, deed alles om hem de pijn te verzachten; maar niets baatte. In een paar uren was hij gestorven en de kort te voren zoo gelukkige moeder in diepe droefheid gedompeld. (Merk op de zorg van de moeder om den profeet hare droefheid te vertellen — hoe zij haren man spaart: dikwerf bedekken de ouders hunne smart voor elkander, ook als zij om andere reden, door ongehoorzaamheid b. v., droefheid van hunne kinderen ondervonden. Voorts haar koen besluit; hare diepe smart. Voor zulk eene moederliefde, behooren de kinderen haar te meer te gehoorzamen en lief te hebben.)

[Vs. 23. Geen nieuwe maan of sabbat. — Tijden waarop men gewoon was tot profeten te gaan om onderrigt.

Vs. 24. Drijf en ga voort. — De knechten zaten in zulke gevallen niet op het best, maar liepen er bij en dreven het voort. De vrouw meende: ga zoo spoedig voort als mogelijk.

Vs. 25—37. De profeet ontdekte spoedig aan de handwijze der vrouw hare droefheid, schoon hij eerst er de reden niet van wist. De vrouw had hoop in hare droefenis. Misschien wist zij en bedacht wat te Zarfath gebeurd was (1 Kon. 17: 17—24). Zij had het kind op het bed van den profeet gelegd. De weduwe te Zarfath had iets dergelijks gedaan en met goed gevolg. Kon dit haár ook niet ten deel vallen. In elk geval zij wilde Eliza hare smart mededeelen — den profeet — geen ander; vandaar dat zij den knecht Gehazi kortaf antwoordt en afwijst. De profeet alleen, geloof zij, kan haar helpen (vs. 26). Zij werd niet teleurgesteld. Zij »vatte hem bij de voeten» — eene oostersche manier om een verzoek te doen, waarbij de smeekende aan de voeten viel van hem dien hij wat verzoekt en omarmde zijne beenen.]

Gehazi's zending, wat daarvan ook de uitkomst zij, voldeed haar niet. Zij wilde den profeet niet verlaten. Eliza moest zelf gaan; en hij ging. (Zoo moet het ons in onze smart, en bij al onze ellende, alleen om Jezus te doen zijn; Hij laat zich verbidden). Gehazi in zelfvertrouwen vermag niets, ook met den staf — het teeken van profetisch gezag en magt, dat zonder geloovige gemeenschap met God niets uitrigt (vs. 29, 31).

In antwoord op Eliza's vurig, dringend en aanhoudend gebed (verg. 1 Kon. 18: 42—45) werd het kind weder levend. Welk eene vreugde voor die moeder haar kind terug te hebben ontvangen! Van blijdschap kon zij toen niet spreken. Maar haar gebed was reeds gebleken uit hare antwoorden op Eliza's vragen, vs. 26 (Hebr. 11: 35). Welk eene verandering in dat huis in een onkelnen dag! — (Droefheid en blijdschap in deze wereld digt bij elkaar. Zoek in droefenis met onderworpenheid hulp en barmhartigheid bij God. Zijn onze leerlingen gereed en bereid om te sterven? Zij zullen ten jongsten dage opstaan. Zal hunne opstanding eene verblijdende zijn?)

T. M. L.

OCTOBER. — VIERDE WEEK.

Joram en Jehu. (2 Kon. 9 en 10. 2 Kron. 22: 7—9.)

Joram, koning van Israel, was de zoon van Achazja en de kleinzoon van het goddelooze onderpaar Achab en Izebel.

Hoewel gedurig vermaand door den profeet Eliza, wiens wonderen hij gezien en tot zijne hulp ondervonden had (2 Kon. 6—8), bleef hij met zijn hart het slechte voorbeeld zijner voorzaten volgen. God besloot dan ook eindelijk zijn vroeger uitgesproken oordeel (1 Kon. 19: 21) over het huis van Achab uit te voeren. Het goede woord van Eliza en de weldaden des Heeren door hem, ook alle tuchtigingen waren te vergeefs geweest. Nu gebruikte de Heer den drijver Jehu om dat vonnis te voltrekken en de door Achab ingevoerde Baalsdienst omver te werpen. Deze Jehu, zoon van Nimsi, werd op goddelijken last te Ramoth in Gilead waar hij gelegerd was, gezald (2 Kon. 9: 1—10).

Vs. 11—37. Door die Jehu verzegelden als koning erkend, rakte hij naar Jizreel op, alwaar koning Joram die te Ramoth gewond was, zich tot herstel bevond (2 Kon. 8: 28, 29). Na drie boden tot Jehu gezonden te hebben,

die niet terugkeerden, reed Joram zelf hem tegemoet. Zij ontmoetten elkander op den wijberg van Naboth (1 Kon. 21: 1—24). Jehu verweet hem op eens zijne gruwelijke ongerechtigheden, en schoot hem onmiddellijk dood in zijn wagen. Te Jizreel gekomen voerde hij een gelijk goddelijk oordeel over Izebel uit, die hem trouwerde en hem een moordenaar noemde (vs. 31) en vergeleek met een die na zijn koning vermoord te hebben, slechts zeven dagen geregerd en zichzelf in de vlammen deed omkomen (1 Kon. 16: 8—19). Izebels lijk werd door de honden gegeten, gelijk Eliza zulks voorspeld had, en Jehu zelf dit ook erkende (2 Kon. 21: 23).

2 Kon. 10: 1—11. Vervolgens ging Jehu voort met het geslacht van Achab uit te roeijen. Uit vrees voor hem slagten zij die met de verzorging van Achabs zonen, zeventig in het getal, belast waren, ze allen en zonden hunne hoofden naar Jizreel, waar die tot afschrik aan de deuren der poort in twee hoopen werden opgestapeld. Den volgende morgen beval Jehu eene algemeene slagtning van alle Achabs bloedverwanten en aanhangers die binnen Jizreel waren.

Vs. 12—14. Daarna trok hij op naar de hoofdstad Samaria. Op zijn weg ontmoette hij 42 personen, alle van het geslacht van Achazja koning van Juda, dien hij reeds te Jizreel gedood had waar deze zich bij Joram bevond (2 Kron. 22: 5—9). Deze Achazja was de zoon van Joram, koning van Juda en Athalia, Izebels dochter, alsoo de aangehuwde zoon van deze goddelooze vorstin en dus mede een tak van Achabs huis. Bovengenoemde 42 bloedverwanten van Achazja, die op weg waren om Achazja te bezoeken en hem alzo in handen vielen, doodde hij ook.

Vs. 15—28. — Te Samaria gekomen, wist hij door den ijver dien hij voor den Heer betoonde, een algemeen geacht man, Jonadab den zoon van Rechab — het hoofd van den zwerfenden herderstam, Hobabs nakomelingen (Num. 10: 29; Jer. 35) — aan zich te verbinden en zich daardoor te meer schijn te geven alsof zijn ijver enkel uit eene goede bron voortkwam en alleen voor de eer van God geschiedde. Met list en geweld doodde hij nu al de Baalspriesters en roeide hunne afgoderij uit.

Vs. 28—36. Wel was deze vreeselijke uitroeiing van het huis van Achab en de afgoderij die deze had ingevoerd, geschied op bevel van God, waarover Jehu ook eene goedkeuring ontving (vs. 30); maar toch was hij bedriegelijk, eerzuchtig en tiranisch, en zelf niet vrij van afgoderij.

Jehu regeerde 28 jaren, en zou zijn volk ten zegen geweest zijn, hadde hij ook de afgoderij van het gouden kal uitgerooid en waarlijk blij gegeven dat hij voor den Heer ijverde. Daarom werd de syrische tuchtroede onder Jehu niet opgeheven, maar die kwam inteedel door Hazael al zwaarder en zwaarder over Israel.

T. M. L.

KINDEREN VERSTAAN GODS WOORD.

In een huisgezin waar de goede gewoonte bestond om dagelijks een gedeelte der Heilige Schrift te lezen, sliep een kleine jongen van nog geen zeven jaren in een naast vertrek, waarvan de deur was opengelaten. — »Ik weet wat gij gisteren avond in den Bijbel gelezen hebt,» zeide het kind den anderen dag tot zijne moeder. — »En wat dan?» — »De geschiedenis van onzen Heere Jezus.» — En wat had men voorgelezen? Hoofdstuk 52 en 53 van Jesaja. Men kan zich de vreugde van de moeder voorstellen. Aanstonds kwamen haar de woorden voor den geest: »Uit den mond der kinderen en der zuigelingen hebt Gij U lof toebereid, om den vijand en den wraakgierige te doen ophouden.» (Ps. 8.)

T. M. L.

WETENSWAARDIGE SPROKKELINGEN.

Nut der Spreuwen. — In het silezisch Reuzengebergte vindt men bijna geen schadelijke insecten: vliegen, rupsen, slakken enz. worden daar volkomen uitgerooid door de spreuwen. De bewoners van die streken houden dan ook de dieren, die hun zulke goede diensten bewijzen, in eere; zij maken houten of ook steenen woningen voor hen, die zij aan boomen en huizen bevestigen en verheugen zich steeds over hunne komst. Niemand zou daar een spreuw eenig leed willen doen, en de kinderen leeren al vroeg hoe weldadig deze gevleugelde zangers voor de tuin- en veldvruchten zijn. Aardig moet het gezang in het voorjaar zijn aan te hooren, daar allerlei geluiden door de spreuwen worden nagebootst. Vroeger zochten de vogels zichzelf plaatsen om te nestelen, maar digt bij de bewoonde plaatsen werd de gelegenheid hun benomen, daar de oude boomen werden omgehakt. De gemaakte nestjes of huisjes vallen zeer in hun smaak en hoe digter ze bij een hangen b. v. 10 à 20 in een boom of onder het dak eener schuur, hoe eerder de vogels er naar toe vliegen.